

Metodický pokyn: Plánování personálních nákladů a dodávek v rámci projektu

V Brně dne 21.1.2026

Při plánování nákladové struktury projektu je nezbytné striktně rozlišovat mezi **personálními náklady** (závislá činnost) a **náklady na dodávky služeb** (obchodní vztahy). Nesprávná klasifikace může vést k právním i finančním sankcím.

1. Práce s charakterem závislé činnosti

Veškeré aktivity vykazující znaky závislé práce (nadřízenost a podřízenost, výkon práce jménem zaměstnavatele, podle jeho pokynů a na jeho pracovišti) musí být plánovány a realizovány v souladu se **Zákoníkem práce**. Tyto aktivity tvoří personální náklady projektu a jsou realizovány formou pracovní smlouvy (PS), dohody o pracovní činnosti (DPČ) nebo dohody o provedení práce (DPP).

2. Práce s charakterem díla (Externí dodávky)

Práce, které lze definovat jako výsledek (dílo) a netvoří personální náklady, by měly být primárně realizovány formou dodávek od subjektů (právnických či fyzických osob), které mají danou činnost v **předmětu podnikání**.

Uzavírání smluv o dílo (včetně smluv na vzorech tzv. inominátních smluv) s nepodnikajícími fyzickými osobami je vyhrazeno výhradně pro aktivity malého, jednorázového rozsahu (např. ojedinelá odborná přednáška, krátká recenze).

Při opakující se, dlouhodobé nebo rozsáhlé činnosti vykonávané nepodnikajícími subjekty vzniká vysoké riziko kolize se zákoníkem práce (tzv. nelegální práce nebo švarcsystém).

3. Rozbor daňových a finančních rizik

Při nesprávném nastavení smluvních vztahů (zejména u opakovaných plnění s nepodnikateli mimo režim zákoníku práce) hrozí následující negativní efekty:

- **Doměření daně z příjmů:** Pokud finanční úřad překlasifikuje vztah na závislou činnost, doměří daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, kterou měl plátce (projekt) srazit.
- **Doměření povinných odvodů:** Toto je nejvýraznější nákladové riziko. Dojde k doměření pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (včetně části, kterou hradí zaměstnavatel, tedy cca **33,8 %** nad rámec sjednané odměny), a to zpětně za celou dobu trvání vztahu.
- **Penále a úroky z prodlení:** Ke všem doměřeným částkám (daň i pojistné) jsou automaticky připočteny úroky z prodlení a penále, což může zvýšit původní náklady na danou aktivitu o desítky procent.

- **Neuznatelnost nákladů pro dotaci/grant:** V případě projektů financovaných z veřejných zdrojů může být takto vynaložený náklad označen za **nezpůsobilý**. To vede k povinnosti vrátit část dotace a často i k úhradě pokuty za porušení rozpočtové kázně.
- **Sankce od Inspektorátu práce:** Pokud je vztah vyhodnocen jako zastřený pracovněprávní vztah, hrozí zadavateli vysoké správní pokuty za porušení zákoníku práce.

Žadatel je povinen konzultovat s ekonomickým či právním oddělením (případně s určeným metodikem projektu) každý záměr v oblasti plánování nákladů, který by mohl být v potenciální kolizi s výše uvedenými pravidly, a to ještě před podáním projektové žádosti. Tato konzultační povinnost se vztahuje zejména na případy, kdy rozsah nebo charakter plánovaných externích služeb vykazuje znaky pravidelné spolupráce s nepodnikajícími osobami. Včasná identifikace rizik zabrání budoucí neuznatelnosti nákladů, nutnosti krácení rozpočtu v realizační fázi nebo vystavení organizace sankcím ze strany kontrolních orgánů. Opomenutí této konzultace jde k tíži žadatele a může být důvodem k neschválení projektového záměru v interním schvalovacím procesu.